

LUCIJA ŠTEPANČIČ

Prasec pa tak

(odlomek iz daljšega teksta)

1

Ne bi niti pogledala, še mignila ne bi, ko je nekomu na ulici pozvonilo v žepu. Pa je poklicani nepričakovano spregovoril v slovenščini. To je pa že nekaj, da se iztegnem prek okenske police. Visok in temen je bil, tisti, ki je govoril. *“Ne, ne draga moja, ta teden pa ne. Nemogoče, oh, kje pa ... kaj? ... Ne, pa veš, da sem v Mariboru ...”*

Smo en drek v Mariboru. Smo kar lepo v Benetkah. Giuseppeji hodijo mimo in Louise, pa seveda Američani in Japonci. Mladoporočenci, stari dedci in mularija. Prav briga jih vse skupaj, da neki *schiaivo* tukaj svinjsko laže. Sploh ne vedo, da bi morale rjuhe, obešene nad ulico, počrneti od te sramote tukaj. Pa da bi morali golobi kar pikirati v omedlevici. Pa da je tisti njihov Casanova čisto navaden vajenc, če vidiš, če slišiš nekaj takega. *“Boš šla po Domna v vrtec, Urša, v redu? Samo ričet mu boš pogrela. Pa pravljico mu boš ti prebrala, okej? V četrtek bom pa že nazaj.”*

Sobarica, ki prihaja iz sosednje hiše, seveda nima nobenega mnenja o tem. Rjuhe nese, težke so. Njena sestra, očitno dvojčica, še vedno reglja s trafikantko. Med hiše je zabredla japonska familija. Črna mačka jim je prekrizala pot. Šolarka s kitko je odprla vhodna vrata. Izza enega od oken se je oglasila Gianna Nanninni. *Bello, bello impossibile*. Domen pa bo jedel

ričet in poslušal pravljico. Za popizdit. "Ti bom že še vse razložil, ne moreva takole, veš, kako je to drago."

Prasec pa tak. Ne samo da ga serje, še škrt bi bil. Tista blontna v svetloplavem se že ves čas ni odlepila od njega, očitno sta skompletirana. Da bom še skoz okno padla od hudega. Svet se je odel v drekastrane barve, soba za mojim hrbtom pa se dela, kot da nič ni. Svet se lahko tudi podre, pa bo tale kvartir še vedno ves prepričan sam vase. To bo od tega, ker ga že tri dni preplačujeva, Edo in jaz. Neugleden umivalnik in pohištvo, kakršno pač je. Keramične ploščice po tleh. O dekah in brisačah raje ne bi. In tole okno. Edo na postelji dopolnjuje tihožitje. Žulj na peti dopolnjuje Edota. Edi, sinko, tam daleč pri tašči, dopolnjuje najin sveti zakon, deseto obletnico.

Edo očitno ničesar ni slišal. Edo se še kar valja po postelji. Edo je slabe volje in to je še sreča. Ga je še veliko teže prenašati, kadar je dobre volje. Navsezadnje sva pa vendarle v Benetkah. Tukaj sva zato, da se bova imela nepozabno. Zato sva pustila mulca pri Edotovih starših. Zato sva ga podkupovala že ves teden prej in ga še bova tudi cel teden pozneje. Zato mu že ves mesec ni treba jesti solate. Zato vsak dan kupujeva traparije zanj in mu pisariva razglednice.

"Vse lahko razložim, ko bom doma," še naprej vlečem na ušesa, medtem ko Prasec vse bolj švica in z njim trpi celotno vesoljstvo. "Te pokličem zvečer, okej? Imam še popoldanski seminar, se mi mudi ..."

Svetlomodra senca ob njem postaja nestrpna. Ko se prestopi, opazim, da ima tudi čevlje svetlomodre. Saj potem je tako prepozno, ko se še on obrne, čisto prepozno zame, da bi hitro pogledala stran, ker je prav tak, kot sem že kar takoj mislila, da bo, ker ti je čisto podoben. Tako.

Svetlomodre visoke pete torej, pa popoldanski seminar s kondomom ali brez, medtem ko bi se vendarle spodobilo še naprej misliti na sina, ki mora prenašati sladkarije pri babici, popustljivost pri umivanju, televizijo do pol enajstih zvečer, nove igrače in zabušavanje, kino in mogoče tudi vsak dan čokoladne palačinke za večerjo. Pa mi v mislih pokaže osle in reče, *stara pr mir me pust*, tašča v ozadju se pa veseli, ker mi niti malo ni podoben.

Samo domov da prideva, pa ga naučiva reda, si misli gospod ata sredi povstrov, medtem ko onadva na ulici počasi izginjata iz dosega, Edo se življenjsko slepi, Prasec pa svojo svetloplavost objame čez ramena in zavije z njo v stran. Potem ju ni nikjer več, preostane le še Edo. Sicer pa imam lepe novice tudi zanj. Balkonska vrata doma sem pustila na stečaj odprta. Joj, če bo spet kaka nevihta. Tako kot takrat.

"A spet zjaš skoz okno?" zajamra. Pa kdo mu je kriv, da ne more spati čez dan?

Edo ima številko moje mame spravljeno pod T. *Tasca*, piše na displejčku. Pa ji ni ime Tašča, pač pa Magda. Tako kot meni. Magda. Čudno, da ne piše *Najvecji stor na svetu*. Najvecji stor na svetu, tako ji pravi, seveda, kadar je ni zraven, drugi največji stor sem pa menda jaz. Pa ni dvakrat za rečt, da je ne bom še prehitela.

"Mami," rečem, "živjo. Ne ni me doma, ne, ne bom, sem v Benetkah." Počutim se kot zadnja prasica. Mama pozna take poceni štose. En drek mi bo verjela, da sem v Benetkah. Bo mislila, da sem v Mariboru. In da ga serjem s kakšnim prascem. Za take stvari je pa brihtna, za take pa. Vsaj za tuje, če že ne za svoje. Pa samo za vreme sem hotela vprašati. Kako je v Ljubljani. Na hitro, dokler se Edo še tušira, šumenje vode mi daje potuho, hitro, hitro, če ne bo mislil, da kličem kakšnega prasca, takole panično zgrbljena.

"A vreme, to te zanima? Kakšno je vreme? Samo, da najdem časopis. Vse piše ..." se obira.

"Ni ti treba časopisa, samo to moram vedet, kako je pri vas. Kako je zunaj?"

"A kako je zunaj?" se čudi mama, ki je resnično največji stor na svetu. "Čakaj, da pogledam ven, danes sem čisto pozabila."

Še to naj mi reče, da ne ve več, kam je dala okno. Očitno ga je res nekam založila. Tako da se je je telefon prav hitro naveličal in je milostno izdihnil. Baterije je bilo konec, ali pa kartice, kaj vem. Sem ga pač pospravila nazaj v torbo, hudika blesavega, mobilni ali džiesem ali kaj je že. Sicer ga pa malo že znam uporabljati. Vsaj nimam več občutka, da mi bo eksplodiral v rokah.

Edo je še vedno slabe volje. Ko bo prišel iz kopalnice, se bo treba zmanjšati v kakšen kot. Do takrat imam pa mir. Potem bo za ves dan treba spet napraviti *tisti* obraz. Tisti, ki edini ne poslabšuje stvari. Dokler ga ni, sem lahko, kakršna sem. Sicer bo pa tudi ta dan preležal. Čevelj ga še vedno žuli, zato ne bo šel ven. V sobi pa ni udobnih stolov.

Pa imam, ko ne znam potovati sama. Ko se tako bojim domačinov, vsi se mi zdijo enaki in zato grozljivi. Ko me je tako groza njihovih železniških postaj, vseh tistih imen. Potnih listov in denarja in vsega tega. Tako me pa Edo Medo brani vsega hudega, še dobro, da tega ne ve. Zato mora prenašati nesramno nadpovprečnost tega mesta, zato mora vsak dan izpasti bedak, ki ne loči gotike od baroka. Edo je pravkar zaprl vodo, proti umetnosti pomaga tuširanje s sumljivo žajfo na račun hiše, potem pa preostanejo le še pice, ki se še kar poceni prodajajo že razkosane. Pomagali bi tudi sendviči od doma, ampak jih ni več. Samo neke čudne konzerve še imava, pašteto in tunino, ampak mu bo treba še dva do tri dni, da postanejo ravno prav banalne. Mogoče kaj zaleže tudi požvižgavanje za dvojčicama, nista ravno, da bi človek umrl od prekrasnosti. Tako sva torej obtičala v tem pajzlju. Edo, ki pravkar stopa izpod tuša, okno, ki

gleda na ritno stran ulice, za vrati pa hodnik, že tako ali tako zademfan, pa še dodatno pogršan s tapetami in preprogami. Črni pogledi osebja vsepovsod. Tam daleč v Ljubljani pa francoski balkon, na stežaj odprt.

3

Sobarici je ime Manuela, njeni sestri pa Maddalena. Ali pa ravno obratno. Ko gre katera od njiju po hodniku, se moraš, brez opozorila, pravočasno umakniti. Samo zato, ker hodita, kot bi bili debeli, samo zato nisem pravočasno opazila, in zato je bilo čisto prepozno, ko je bil nenadoma Prasec pred mano, ja, prav on. Prasec in njegova Svetloplava, onadva. Zato, samo zato, si mislim, zato sem najbrž še vedno gledala ko miš iz moke, medtem ko sta onadva glasno godrnjala zaradi ključa, ki sta ga dobila menda napačnega. Zato se nisem mogla kar francoza narediti, ker si vedno še dolgo oddihujem, kadar gresta Maddalena ali Manuela mimo mene, ker hodita, kot bi bili debeli, čeprav sta zelo suhi. Potem mi še Piazza San Marco ni mogla pomagati, tudi Rialto ne, še najmanj pa sprehod ob rivi, sončni zahod gor ali dol. Prasec in tista njegova sta odložila kufre, težko zavzdihnila in se zazrla vame kot v rešilno barko. Še vedno ne vem, od kod mi genialna ideja, naj se naredim, da ne znam slovensko. Samo da se izmažem čimprej mimo njiju, samo ven čimprej. To je bilo popoldne.

Zdaj, po celodnevem trpljenju, se Edo z olajšanjem spravlja spat, en dan manj v tem grozljivem mestu, kjer strahotna lepota napravi iz vsakogar kretena, en dan manj, vsaj to, seveda pa bo moral še trpeti, življenje je trpljenje, matral se bo še ves teden, dokler se končno ne spokava domov. Potem bo pa vzdihoval, kako lepo je bilo, in vsakogar bo zadavil s fotografijami, ali, še huje, z diasi. In bo čisto pozabil, kako me je gnjavil, kaj imam početi vse dneve v muzejih, kaj buljim kar naprej v tiste leteče bajse, saj so vse iste ...

Vrata sosednje sobe se odpirajo, nekaj zaljubljenega zazveni slovensko, Prasec ima prav prijeten glas. Sta pa gotovo že bolj v formi kot popoldne, ko sta se nemočno obešala name. Jaz pa tudi ... Danes popoldne ... Pa kaj, če me je nagovoril, a mogoče ne bi smel?

"*Scusi, signorina,*" je rekel. S škofjeloškim naglasom. Če ne celo z grosupeljskim. "*Who is the boss here? ... Signorina?*" ...

4

Signorina, ta je pa dobra, nobena gospodična nisem, še manj pa kakšna Italijanka, šestintrideset let mi je, nagravnó bledična sem, tip se seveda norčuje, kreten, jaz pa signorina, pa to je za zjokat, na črne kravželjčke in

svilene trepalnice lahko kar pozabim, moje otroštvo ni bilo noben Amarcord, samo nekega brezzveznega trpljenja se spominjam ves čas, pa zaguljenega guljenja v šoli, pa da je kar naprej deževalo. Pa da niso bili prepiri doma prav nič smešni, mama in očim, ki sta se kar naprej kregala, čeprav je odmevalo tako kot pri Felliniju ... "Kupi mi že kakšne druge čevlje, pa nisem zato tuki, da bom ves dan gnil v sobi," tečnari Edo, namesto da bi rekel *lahko noč*. Komaj ga slišim, medtem ko se spominjam, kako grda sem bila v osnovni šoli, kot oskubljen vrabec z mastnimi lasmi. Bledosive oči namesto vražje črnih ... Sicer sem ga pa zatrla, ne Edota, pač pa tega tipa tukaj, Prasca, sem ga vprašala, v angleščini, od kod prihaja. "I'm Slovene, signorina," je lepo odgovoril. No, vsaj meni ne laže. Samo še enkrat naj poskusi s signorino, pa ga lahko zabijem.

Prasec se je pravkar pojavil na ulici, tisto svojo svetlo plavo (ki ni več v svetlo plavem, ampak v črnem) je objel čez ramo in tako sta izginila v temi. Zdaj ju, tako si mislim, še lep čas ne bo, medtem lahko, v tej temi, Zemljo zabriše s krožnice, brez razloga, a nepreklicno. Ali pa se bodo Benetke z vzdihom sesule v morje, kar na lepem ... Benetke se lahko tudi pogreznejo, in nikjer, na vsem črnem nebu, ki ga premore veselje, se ne bo nikjer poznalo, da smo ponoči vsi umrli. Pa še balkonsko okno sem pustila odprto doma.

Ob enajstih zvečer Edo že zdavnaj spi, zdaj sanja, da sva spet na Cresu in da ni nikjer nobenega baroka, ki bi ga moral občudovati, pač pa je naokrog vse polno zijal, da bo z njimi popival in se frajaril kot vrhovno gobezdalo. Zdaj presrečno blede o daljnih krajih brez fantomskih ljubimcev, ki se skozi svoja mrtva stoletja posmehujejo odcvetelim turistom. *Pa imam, ko nisem toliko, da bi potovala sama*, si rečem že desetič in seveda spet brez uspeha. Domačini, ki so si samo zato tako podobni, da bi se čimbolj razlikovali od mene. Imena krajev, ki se mi slišijo kot v papagajščini, verjetno si jih sproti izmišljujejo, za hec, jaz naj se pa najdem iz tega. Potni list, ki ga imam seveda samo zato, da ga pozabim doma. Denar, ki mi ga ukradejo. Postaja, ki jo prespim. Telefon, ki zataji. Edo, rešitelj, neusmiljeno smrči in nima pojma, da me rešuje pred neprespano nočjo v tujem mestu, do kamor bi me pripeljal zadnji drobiž. Kjer bi me čakali hudobni in radovedni pogledi pod neonsko razsvetljava. Kjer se ne najdeš na zamaščenem zemljevidu. Zadnja postaja na zgrešeni poti, zadnji vlak, ki ne gre nikamor več, polnoč na prepihu v čakalnici. Edo ima dobro spanje in dobro prebavo. Ko bo videl, da sem balkonsko okno doma pustila odprto, me bo pa ubil. Tako kot takrat.

Jutri, če bom spet srečala Prasca, mu jih pa napnem. Kako je Slovenija *beautiful*. Kako so ljudje *nice*. Kako je *good*, če plavaš v Bohinjskem jezeru. Čeprav ima samo *eleven* stopinj. Kako je Ljubljana *interesting, a real surprise*. Da se bo še razpočil od samih krasot.

"Slovenija is so beautiful. People are so kind. Swimming is so good," ga obdelujem z najtežjo kanonado. Prav mu je, prascu. Kaj ima pa Uršo za norca. Kaj pa Domna zanemarja. Pa še tebi je podoben, kako si drzne. "Mountains are incredible. My favourite place to climb. And most of all I like the lakes ..." Samo jamra lahko še Prasec, Oh, yes, in I know, in celo glad to live there, vse dokler se mu nasmešek ne združne in zmore le še *signorino* v pozdrav.

Benetke ponoči seveda niso potonile, Zemlje ni zabrisalo s krožnice, nobena galaksija se ni zaletela v Rimsko cesto, ali pa se je, pa tega nismo niti opazili. Pač pa se je naredil velik dan, levi na Markovi cerkvi gnadljivo čakajo, da se jih pogleda, če ne, si bodo svoje mislili, leteče bajse po muzejih jemljejo zalet za novo pošiljko smrtnikov s plačano vstopnino, Edo pa potrebuje nove čevlje, "šestinsirideset številka, pa ne kakšne pedrske."

Pol življenja me že ni bilo tu, in zdaj je, kot vidim, vse še vedno tako, kot je bilo takrat, pred osemnajstimi leti. Edo, ki mu že ves čas, kar se pozna, trobim o Benetkah, me nikoli ni vprašal, s kom sem bila takrat. Sama mu tudi ne mislim razlagati. Sicer pa je že dolgo tudi meni vseeno. Z Gregorjem je bilo konec takoj, ko je bil sprejet na akademijo, jaz pa ne. Groza, kako mu je stopilo v glavo, slikar in umetnik, vsi bi morali pasti na rit. Danes je, se razume, temu primerno zapit, in ko sem ga nazadnje videla, me je še vedno imel za navadno gosko, ki je potem končala tisto klinčevo pedagoško in je danes neka brezvezna učiteljica na neki kurčevi osnovni šoli.

199*

Osemnajst, dvajset let stara tiskarska barva v mojem starem Bedekerju Bedakerju po najboljših močeh čveka o Doževi palači. Prav tu sva obstala, pred Porto della Carta, pol življenja nazaj, Gregor in jaz. Prihodnost v Ljubljani je tisti hip postala kar nekam neresnična, krogovičje jo je čisto prekrilo, krilati lev nad vrati se je slovesno ustopil pred vse, kar se je imelo zgoditi. In vse tiste figure, vsaka pod svojim gotskim baldahinčkom. Ki so slovesno gestikulirale o nekakšnem boljšem življenju. To je bil dan, da se še verjame kaj takega. Samo zaradi nekakšnih marmornih draperij in nasmehov in kontrapostov. Ampak danes mi je na žalost čisto jasno, da že pol tisočletja miruje ves ta kamniti nemir, in da so se tudi vseh teh osemnajst let čisto enako držali vsi skupaj, angeli in svetniki, pa vseh sort zavetniki, še mignili niso, ko sem imela kleščni porod in kasneje dva spontana splava.

"Pa kaj ti je zadnje čase?" se čudi Edo zvečer, ko se vrnem. "Tako čudna si, vsa popizdljiva. Vse opaziš, v vse se vtakneš." Ljubeznivo se smehlja. Kot da ni boljšega na svetu od popizdljivosti babje.

"A ti boš meni, da se v vse vtikam?" sekam nazaj, in resnično imam šnelfajrco namesto jezika. "Ti, taprav. Ne morem s tabo deset metrov po cesti, da me ne bi stalno spraševal, če sta tistale dva, ki gresta tamle, pedra."

6

"Poglej, a misliš, da so teli štirje pedri?" me suva Edo. Nove čevlje sem mu kupila, pravi sicer, da so pedrski, jih je pa le obul. Ni šel zato v Benetke, da bo zgnil v sobi. Krivico mu delam, ko se grdo namrdnem, Edo je resnično prijazen, že od včeraj, ko je komentiral mojo popadljivost, danes, tu, na promenadi, se pa že kar cedi, tako je sladek. Kar se dogaja, ni več slučaj, kar ga je prej živciralo, ga zdaj zabava in to je vse bolj očitno.

Bi se še reklo, da ni lepšega, kot da se s hudobno babo sprehajaš bedasto obut, bi se reklo, da se je trap zaljubil vame. Res se tako obnaša, še to ga ne moti, da so Benetke mesto ljubezni in da bi izpadel abrvезnik. Ga briga, da ne razloči gotike od baroka. Še moja mama ga več ne živcira, danes je kar sama poklicala, in potem sta lep čas debatirala o vremenu. Ker naj bi bilo nekaj najbolj zanimivega na svetu, da se z nekom lahko pogovarjaš pol ure o vremenu v Ljubljani, pa vseeno na koncu ne veš, kakšno je. Edo se obnaša naravnost zatrapano, ves je pomlajen, kot da nisva Slovana, ki morata vsepovsod po svetu vlačiti svoje travme in jih čimbolj moteče razkazovati, *I am Slovene, signor, We are Slovene, signorina*, Edo je vzcvetel, voda v kanalih, ki se je spet usmradila, ga navdihuje, namesto da bi ga živcirala, dejstvo, da so gondole predrage, mu daje potuho, nabasani vaporetta ga navdušujejo, namesto da bi mu pridigali o prenatrpanem, nesmiselnem bivanju, *Kdo je tebe, Praslovan, plavati učil*. Še to ga ne moti, da sem najslabša mati na svetu, na najinega sina

bi morala misliti, pa mislim raje na nekakšnega prasca in na svetlomodne parkeljce. Nobeni vampirji naju ne bodo povabili na ples v mesečini, na noben maskenbal ne bova šla, ne bova se z gondolo vozakala ob prvi zori, niti ne bova zajtrkovala na vrtu z vodomedom, kamnitimi levi in palmami, ampak Edota prav briga vse to.

Pa potem, ko prideva domov. Edi naju še pogledal ne bo ves teden, to že vem, popolnoma naju bo ignoriral, tako kot še vsakokrat (obakrat), ko sva šla kam brez njega, pač pozna svoje pravice, pri babici se je imel sicer stokrat bolje, princip je pa le princip. Ampak Edota prav briga vse to. Tašča se pa veseli, da mi mali niti malo ni podoben, da je ves velik in debel in lep, tako kot vsa njihova žlahta.

Joj, pa res? Kaj če spet srečam Prasca? Kaj, če me vpraša, od kod sem pa jaz? Še dobro, da sem se pravočasno spomnila, naj se nikar ne delam kakšne Avstrijke, kakšne Švabice. Kaj če zna nemško? Bi pa kar lepo oplela, jaz nimam pojma. Nič, mu bom pa rekla, da sem kakšna Holandka, nekaj takega. Dutch girl tako rekoč.

7

Signorina ... že spet. Signorina olandese. Pa naj še kdo reče, da se sliši slabo. Saj, če se dobro razmisli, niti nisem tako grozna za pogledat, tiste, ki so bile v osnovni šoli kaj preveč luškane, so zdaj obupne, to se itak ve. Jaz sem pa, kot pravijo, vedno enaka, malo sem sicer res grda, se pa tudi pogršala nisem, jaz sem, kot se reče, ena od tistih, ki se od dvanajstega do šestdesetega leta niti malo ne spremenijo, še vedno imam težo iz sedmega razreda osnovne šole, in če se še bolje razmisli, je bila tudi moja mladost čisto okej, s sestrično sva naskrivaj kuhali čokoladni liker, vso mularijo sva zalagali s tem, krasno smo se imeli, prav lušno.

V hiši nasproti so očitno zasebna stanovanja, izza oken je slišati televizijo. Večerni dnevnik, a je sploh možno, da so še kakšne novice na svetu, do sem mi zveni, kot bi se dogajalo na Marsu, če že ne v kakšni drugi dimenziji, tu si je že težko zamisliti kaj resnega. Še tisto, kar bi se le lahko zgodilo, bi leteče bajse takoj pometle s svojimi tančicami. Pa najbrž ni ravno tako, glasovi so prav patetični, strašanski domačini poslušajo o nesrečah, pomorih in štrajkih, jaz pa slišim le nekakšno marmorno prelivanje vokalov, prepevanje lepo spoliranih draperij.

Edo je bil danes resnično v formi, ko mu zalaufa, ga komaj dohajaš, tako me je ganjal po mestu, da sem še zdaj vsa odsopihana, sploh pa nisem nikoli vedela, da je Benetke mogoče cele pokonzimirati v enem samem dnevu. Rialto, Correr, pa seveda San Marco, samo kumarica še manjka, pa bo sendvič popoln. Tudi morje bi jim izpil, pa je preveč umazano, sicer pa tako ali tako ostaja premajhno za njegovo žejo.

Tve dnevnik se je pravkar končal, zamaščeni črni dedci v spodnjih majicah so se prikazali na oknih in prižgali cigarete. Trpljenje sveta je že pokonzumirano, zdaj manjka le še dobra *paštica* za večerjo. Italijanščina, kakšen jezik je to. Vse poboža, vse oblizne. Je pa, kot da se ničesar prav zares ne dotakne, vse tudi prav nalahno zapusti. Steče kot voda, kot kakšno valovanje. Angleščina je preveč plehka, ali pa smo jo sami naredili tako. Nemščina gre v živ mozak. Ampak slovenščina. Besede se prelamljajo okrog neskončnih vogalov, begajo po stopniščih, ki se nikoli ne končajo, gor in dol. Kot kakšna želja, ki blazno išče in išče. Pa brez občutka, da se je tudi kaj našlo.

Brezveze potem iz tega nekaj sklepat o moških. Pustimo to. Kje sem že ostala? Pri Edotu? Ali pri sestrični? Ja, z njo sva svojčas obvladovali sceno, vse sva imeli v malem prstu, samo da je bila kakšna traparija, in lepega dne mi je rekla, da je spoznala *ful kretena*, ki je *ful smešen*, ampak ima pa *ful keša*. Če bi ga šli skupaj malo zabavati. Edo da mu je ime. Ampak, čakaj potem. Sem ga res takoj ugledala med vsemi, dobro mi ga je opisala. "*Zavaljen*," je rekla, "*nagravžen*. *Ker skoz samo žre*." Samo tega nisem vedela, da me bo tako pogledal. Tako, kako bi rekla, firbčno. Tako nesramno, ampak zraven tudi prijazno. Še noben kreten nikoli ni tako zijal vame, če sem čisto natančna, še sploh nihče. Pa da bi se tako krohotal, ampak bil vseeno malo žalosten. Ali pa, kaj vem, taka dobričina, pa vseeno nekam hudoben. Tako neresen. Zdaj je čudno, da ne vem več, ali je že prvič zapel *I put a spell on you*, samo zame, ali pa šele drugič. Fantastično se je znal dreti. Vsekakor je tisto še velikokrat zatulil. In dovolj dolgo, da sem zanosila. Doma so seveda znoreli, mama je iz kože skakala celih pet minut, potem pa izginila, kot se je izkazalo, je izginila v trgovino, kjer je kupila žabice in dudko za dojenčka. Ohcet je bila kmalu, sestrična je ostala z dolgim nosom, seveda, ko je pa sama oči nanj vrgla. In Edo ni noben kreten, ki bi bil poln keša, kmalu se je izkazalo, da je brihten in reven.

8

Do danes manjka seveda lep kos filma. Sama tema, dosti let, ko se ničesar ni mogoče spomniti. Samo še to vem, da se nič več ne dogaja. Razen tega, da Edota petkrat na dan vprašam, če sem se kaj zredila, on pa reče, da ne, ampak mu vseeno ne verjamem. Krulci, ki so igrali na najini svatbi, so danes japlni ali pa čiste zgube. Pa so res obvladali, muska ni bila noben problem, Creedence clearwater revival, *kridns klirvostr rivajvl*, *sinjorina*, tako grdi so bili, pa tudi prijazni, ene take krasne zverine vsi skupaj, Edija, dojenčka so takoj sprejeli v svojo klapo, po vseh teh letih pa se komaj kateri še prikaže. Pa kot da ni treba žalovati za tem, eni so postali japlni, drugi pa čiste zgube, če dobro premislim, so pa eni in drugi enako dolgočasni. Oboji enako jamrajo.

Cel kup stvari je, ki so za vedno minile. Kot bi se enkrat za vselej zaprla cela vrsta vrat. Kaj imava midva zdaj od tega, Edo in jaz? Beneški levi nama v svoji

okrilatenosti milostno dovoljujejo, da ostaneva, dokler nama ne bo zmanjkalo denarja. To je pa tudi vse. Pa menda se zares samo enkrat živi.

“Zdaj pa mi, prosim, še enkrat povej tisto tvojo dobro foro,” me prosi Edo prav lepo, zdaj vidim, da je ves čas čakal, da neham zijati skozi okno. Saj vem, katero. Vse to sem mu razlagala že pred desetimi leti. Tisto, da bi morali v Benetke pripotovati čisto na slepo, brez zemljevidov, brez vodičev in vse te pizdarije. Da greš kar tako, kot kakšen srednjeveški trubadur, da sploh ne veš, da obstajajo, da nimaš pojma, kam lahko prideš, kar greš in greš, nekega jutra se pa znajdeš v Benetkah. In je kar na lepem vse pred tabo. Si in nisi pripravljen na vse to. Samo tako je mogoče tukaj gledati tako, kot je treba.

“Aha. Torej. V Benetke bi moral vsak priti čisto na slepo, brez vodičev, zemljevidov in vse te pizdarije. Da greš kar tako, kot kakšen srednjeveški trubadur, da sploh ne veš, da obstajajo, da nimaš pojma, kam lahko prideš, kar greš in greš, nekega jutra se pa znajdeš v Benetkah. In je kar na lepem vse pred tabo. Si in nisi pripravljen na vse to. Samo tako je mogoče tukaj gledati tako, kot je treba.”

“Pa ni čist isto,” ugotavlja Edo.

9

Prasca bo še pobralo, ko je pa vse tako *najs*, in *bjutiful* pa *inkredibl*, superlativi sekajo kot smrtni zadetki, resnično ga bodo sesuli, pa kaj, je rekel, da bo v četrtek nazaj, že v četrtek, danes je pa nedelja. *Slovenia is my favourite country*. Edo pa duhoviči, da imata zoprni dvojčici gotovo svoje reči.

Dekliček s kitko je videti potr. To je tista šolarka iz hiše nasproti, vidim jo, kadar koli pogledam ven. Zasanjano bitje. Danes je spet pod oknom. Ljudje se gužvajo mimo, pa nihče ne opazi njene žalosti. Le ona ne vidi debila, ki se pripelje na kolesu, mongoloida, ki glasno razgraja z zvoncem in se krohota, ko vse živo okoli njega odskakuje. Potem ga ni nikjer več, samo še domačini so, potemneli od zgražanja. Bi ga moral, *mamma mia*, za boga milega nekdo ustaviti? Punčka nima pojma o tem, zdi se, da tudi sliši ne ničesar. Edo iz globine sobe pa se mi dobrika, na ves glas se reži mojim idejam, tistemu vprašanju na primer, zakaj ni nikoli nobenih Japoncev in Američanov pod najinim oknom v Savskem naselju, ko jih je pa tukaj toliko.

Savsko naselje, oh ja. Njegova umetniška vrednost. Pa taka lepa slika bi to bila, turisti, ki se čudijo arhitekturi socrealističnega obdobja, slikajo zelenice in perilo, obešeno po balkonih, se sprehajajo mimo garaž, poslušajo vodiča, ki razlaga o povojni graditvi delavskih predmestij, pa promenado se gredo, mimo smetnjakov, to pa sploh. Ja, seveda. In Benetke so tudi, kako da ne, samo

kulisa, samo efekt, ki ga potrebujem, da se mi Ljubljana zazdi neskončno daleč. Samo zato so se tudi mučili z vsemi temi gradnjami, da bi se enkrat okoli leta dva tisoč tam eni Ljubljančanki lastne napake zazdele smešne. Geografsko omejene. Res, Benetke imajo samo to poslanstvo, ga pa dobro skrivajo, še predobro.

Joj in Prasec, o ti kriza. Da se v momentu spomnim, kako ga serjem. Joj, če pogrunta. Če enkrat ugotovi, da slovenska imena izgovarjam preveč slovensko. Kaj sem zadnjič že rekla? Radovljica? Ali Tržič? Mu bo prec jasno, da ga ni gringota, ki bi znal izustiti kaj takega. Ali pa Bohinj ... Če smo čisto natančni, že Bled ...

Pa kdo na svetu se spominja, kako soseda izgovarja "Šobec", medtem ko poriva blondinko? se tolažim. Ga ni takega, si kar sama odgovorim.

Srčno rada bi to tudi verjela.

"Sono Io!" se zadere dekletce s kitko, potem ko pozvoni.

Debeluharca, ki se prikaže na oknu, jo zagleda, na kratko pokima in potem se sezam, ki gleda na ulico, odpre.

Prasec je zdaj v sobi s tisto svojo. Bled in Bohinj lahko počakata.

10

"Veš, da sem bil naravnost pretresen, ko sem spoznal, da si zares neumna," mi je nežno rekel Edo. V postelji. Po seksu. Pred spanjem. "To je bilo tako kot s kolom po glavi," je še preciziral, "ko sem videl, da si trapasta kot tvoja mama in še bolj. Ko sva se spoznala, mi je bilo še fino, da si zmedena, mislil sem, da se samo delaš tako, ker ti je, kaj pa vem, mogoče vseč Woody Allen, da si gledala preveč njegovih filmov, pa ga zdaj malo oponašaš. Potem pa sem se po poroki malo zamislil nad tvojo mat. Sem videl, da boš ti še slabša v njenih letih. Da si jo že takrat kdaj pa kdaj preiščala."

Edo. Saj ga nisem prosila, da se mi zdaj nekaj izpoveduje, da mi kar koli priznava. Mar bi bil čisto tiho in še kar naprej zadovoljen z rundo. Saj že pol leta nisva. Pa bi zaspal ali kar koli. "Zares," mi ni dal do besede, ko niti nisem vedela, kaj bi rekla. "Zares sem še cela leta trpel kot žival. Če naj s tako prismo do zapravim življenje, to sem se spraševal čist vsak dan. Se ti sploh ne sanja, kaj vse sem prestajal. Kar naprej mislil na ločitev. Pa je bil Edi za porihnat, pa položnice za plačat, stanovanje za opremit. Vsak dan sem odlašal s tisto pravo besedo. Sem si govoril, da bo vse še v redu, pa sam sebi nisem verjel."

Edo. Bog ga nima rad. Ko kar ni nehal, vse bolj se je razvnel, ko je pripovedoval, da zdaj je pa zares v redu, čeprav ni resno mislil, da bo zares. *"Zdaj pa vidim, da ti naravnost paše, tole, da si malo nora, da nisi čist normalna, zdaj si pa naravnost želim, da te ne bi čisto nikol pamet srečala. Tak luksuz je to, da si odštekana, pa jebe se ti vse."*

Edo. Pa če ti rečem, da mi je še čestital, res, ker za pameten biti da ne rabiš jajc, da si budala, jih rabiš pa sto kil, da sploh preživiš. Pa še dobro se ti godi. In zdaj me, kot pravi, ne bi dal za vse na svetu, take kot sem. *"Pa kaj je sploh pamet?"* je še modroval, ko mu je oči že neslo skup. *"Pamet je en pičkin dim."*

Toliko da nisem rekla, da nikar takih besed pred otrokom, čisto avtomatično bi rekla, pa je še kar razpredal, napol v sanjah, kako je pamet en pukli kurac. In potem zares zaspal. Saj ni nikjer Edija, da bi kar vpilal njegove besede in jih sproti pozlačeval. Edo zdaj zares že spi, in Edi, ki je ves po njem, tam daleč pri tašči, prav tako. Že spi. Še učila se bova pri njem kvantanja, ker je čisti Edo in je še hujši, gobčen, in ogromen, samo ostrmela bova, ko bo enkrat zinil, da se bodo gorovja zamajala. *Vidva sta do konca zajebala svoj kurčev lajf v tri pizde*, bo rekel. Ampak še kar nekaj manjka do tega srečnega dne, bo še jedel žgance do takrat. Vsaj to noč lahko še mislim, v uri, ko so vampirji že zdavnaj pospali, samo še gondole brez vsake misli prikimavajo tam na svojih valovih. Kolom, na katere so privezane, pa še toliko ni treba migat. Do svitanja še kar nekaj manjka. Medtem se lahko zruši še ves svet, pa tega nihče ne bo opazil. Ko bo jutri spet velik dan in bodo turisti vsepovsod.

Najrajši bi bila kamen na morskem dnu, ampak tam nekje daleč.

11

Edo je končno našel definicijo za mojo pasmo budalosti. *"Ti vse čutiš, pa ničesar ne veš,"* mi razlaga ves navdušen. Kot bi vso noč iskal besede, tako pa dobro vem, da je še kako smrčal. *"Kaj bi dal, da bi lahko en sam dan gledal skozi tvoje oči. To bi bilo tako zanimivo. Res ne vem, kako se počuti kdo, ki je tak kot ti. Same slike in nobene misli nikoli."* Edo je še vedno globoko ganjen, če že nič drugega, je to vsaj pogovor, primeren za h kavi na Piazzii san Marco. Za h golobom. *"Ko bi vedela, kako je dolgočasno biti jaz. Tako se mi na cajte zazdi, da sploh ničesar ne vidim. Zdajle, na primer, niti tega ne vem, kako izgleda kelnarca, ki nama je prinesla kavo. Še tega ne, če je mlada ali stara. Pozabim pogledati, kako si se oblekla, nikoli se ne morem spomniti obrazov, še tega ne vem, kakšno pohištvo imajo maji stari. Samo številke mi gredo po glavi, koliko je denarja, pa kaj bo za pojed, živ farbenblint sem jaz. Preberem knjigo, pa čez dva dni ne vem več, za kaj je šlo. Filmi: tudi nekaj podobnega. Še celo muska ... ja dret se znam, to je tudi vse."*

Kamen bi bila, sem že rekla, na dnu oceana, ki je najbolj daleč od tu, samo ribe bi me pozdravljale, *buon giorno, signorina, good morning, nič se niste spremenila v vseh teh letih, držite se, držite, nič se niste zredila*. Tako bi odpirale svoje neumne gobce. In jaz ne bi nikoli izvedela, da so tudi obale na tem svetu, in da v neki daljni, daljni laguni neki Edo in neka druga jaz ob nabrežju, ki je že tisoč let zazidano, kupujeta slamnike z napisom *Venezia*, majice z napisom *Venezia by night*, šalce z napisom *Venezia by day*, pa, ojoj, tudi gondolo, črno plastično, s kričeče zlato plastičnimi pizdarijami za okras, "moji mami bo tako všeč, nekaj ji morava prinesti, ko je pa tako dobra, da pazi Edija."

Prav nama bodi, kaj pa se Benetke niso pogreznile ponoči, kaj pa Zemlje ni zabrisalo s krožnice, kaj pa se nobena galaksija ni zaletela v Rimsko cesto.

